

Jaarverslag 2015

buitenplaats Kasteel Wijlre

Stichting Bonnefanten-Hedge House

Voorwoord

2015 was voor stichting Bonnefanten-Hedge House een jaar waarin een aantal belangrijke organisatorische en inhoudelijke veranderingen plaatsvonden. Voor het eerst sinds de oprichting van de stichting gekozen werd er een directeur-bestuurder aangesteld, er werd een meerjarig beleidsplan geschreven en vastgesteld en er vond een breed programma van activiteiten plaats in het Hedge House, het Koetshuis en de Tuin. 2015 was kortom het jaar waarin de eerste stappen werden gezet in de zogenaamde professionalisering van de stichting en de doorontwikkeling van het project Bonnefanten Hedge House naar een centrum voor cultuur en landschap.

In 2015 zijn tevens de eerste stappen gezet met de invulling van de verschillende ruimtes van buitenplaats Kasteel Wijlre. Zo biedt de Salon met een recent geïnstalleerde koffiecorner en grote boekenkast, een plek voor ontspanning, onderzoek en reflectie, oriënteert het historische Koetshuis zich op artistiek onderzoek, educatie en experiment, richt het Hedge House zich op spraakmakende en internationale hedendaagse solo- en groepstentoonstellingen en geeft de tuin de mogelijkheid om te dwalen en te ontdekken. In het kasteel, het hart van de buitenplaats, vallen tot slot gastvrijheid samen met het interieur en het exterieur.

Sinds de opricht van de stichting in 2012 werkt zij in de organisatie van het tentoonstellingsprogramma samen met het Bonnefantenmuseum Maastricht. Deze samenwerking vormde ook in 2015 de basis voor de tentoonstellingen in het Hedge House. De stichting organiseerde in 2015 tevens een veelzijdig en multidisciplinair parallelprogramma, in samenwerking met uiteenlopende nationale en internationale culturele en maatschappelijke partners.

Het bijgevoegde jaarverslag geeft naast een beschrijving van de activiteiten en tentoonstellingen van 2015 tevens een eerste inzicht in de nieuwe werkwijze van de stichting.

Brigitte Bloksma
Directeur-bestuurder stichting Bonnefanten-Hedge House

Wijlre, april 2016

buitenplaats Kasteel Wijlre

Op buitenplaats Kasteel Wijlre zijn op unieke wijze hedendaagse kunst en oude en nieuwe architectuur verbonden met de omringende natuur, de tuinen en het park. Op de buitenplaats zijn vijf eeuwen natuur en cultuur met elkaar verweven; het kasteel uit de zeventiende eeuw, het Koetshuis uit de achttiende eeuw, het ontwerp van tuinen en het park uit de negentiende eeuw, de vaste kunstwerken uit de twintigste eeuw, het kunstpaviljoen Hedge House en de hedendaagse kunsttentoonstellingen uit de eenentwintigste eeuw.

In de afgelopen vijfendertig jaar is buitenplaats Kasteel Wijlre uitgegroeid tot een toonaangevende plek voor hedendaagse kunst, natuur en architectuur in Nederland en ver daarbuiten. Gerenommeerde kunstenaars als Richard Long, Giuseppe Penone, Tony Gragg, Herman de Vries, Ben Akkerman, Chaim van Luit, Ger van Elk, Ad Dekkers, Erik Andriess, Carel Visser, Jan Roeland, Thomas Raat, Christian Jankowski en Navid Nuur presenteerden in het Hedge House, de tuin en het Koetshuis in wisselende solo- en groepstentoonstellingen hun werk.

Grondleggers van de buitenplaats zijn Jo en Marlies Eijck. Het echtpaar heeft vanuit haar grote passie voor kunst en tuinieren en hun specifieke levensfilosofie de buitenplaats vormgegeven. Deze unieke plek hebben zij altijd willen delen met geïnteresseerden. Wat begon met een enkele groepsontvangst leidde uiteindelijk in 2012 tot de keuze de buitenplaats over te dragen aan een zelfstandige en onafhankelijke stichting en daarmee hun levenswerk te schenken aan de samenleving. De stichting Bonnefantent-Hedge House is sindsdien verantwoordelijk voor het beheer, behoud en exploitatie van de buitenplaats.

In 2012 is een groot gedeelte van de kunstcollectie van Jo en Marlies Eijck overgedragen, met grote steun van Provincie Limburg, aan het Bonnefantentmuseum. Met deze twee belangrijke stappen werden buitenplaats Kasteel Wijlre en de Collectie Eijck behouden voor Limburg en Nederland en werd tegelijkertijd de transformatie van een privaat initiatief naar een publieke ruimte in gang gezet.

Visie

buitenplaats Kasteel Wijlre (stichting Bonnefantent-Hedge House) is een dynamische plek voor presentatie, artistiek onderzoek, reflectie en educatie. De buitenplaats is tevens een plek voor ontmoeting en dialoog tussen kunstenaars, bezoekers, bewoners, buurtbewoners, curatoren, theoretici en passanten. buitenplaats Kasteel Wijlre verweeft de verschillende functies en rijke historie van de buitenplaats in haar culturele programma. De locatie wordt daarmee letterlijk gebruikt als fysiek en tastbaar uitgangspunt voor de wijze van tentoonstellen, de ordening van het inhoudelijke programma, de invulling van de verschillende ruimtes en de wijze van communicatie. Het samenvallen van het programma met de plek zelf geeft buitenplaats Kasteel Wijlre een heldere identiteit en unieke wijze van positionering in de regionale, landelijke, euregionale en zelfs internationale culturele infrastructuur.

Tentoonstellingsprogramma

De tentoonstellingen in het Hedge House komen voort uit een intensieve samenwerking tussen de stichting Bonnefanten-Hedge House, Bonnefantenmuseum Maastricht en Collectorshouse Heerlen. De drie instellingen in Zuid-Limburg vormen een gezamenlijk programmateam en realiseerden in 2015 twee tentoonstellingen. Daarnaast ontwikkelde buitenplaats Kasteel Wijlre (stichting Bonnefanten-Hedge House) parallel aan de tentoonstellingen in het Hedge House twee tentoonstellingen in het Koetshuis en een breed educatieprogramma.

Ričardas Vaitiekūnas

Het voorjaarsseizoen van buitenplaats Kasteel Wijlre werd geopend met de solotentoonstellingen van Ričardas Vaitiekūnas. Deze tentoonstelling van de Litouwse kunstenaar werd gemaakt door gastcurator Kestutis Šapoka en bevatte schilderijen uit verschillende periodes van de bewogen kunstenaarscarrière van Vaitiekūnas. Vaitiekūnas (1940) woont en werkt in Vilnius.

Povilas Ričardas Vaitiekūnas (1940) is één van de belangrijkste protagonisten van de schilderkunst in Litouwen. Terwijl Vaitiekūnas steeds de expressionistische Litouwse traditie uit het interbellum heeft gecultiveerd, valt zijn werk ook te plaatsen in de Europese traditie van de expressionistische coloristen, zoals die met name in Duitsland en Frankrijk en in mindere mate in Nederland en Scandinavië te vinden was. Kleuren en hun interactie laten zich opvatten als de spil van zijn werk, de 'ruggengraat' waaromheen vorm, inhoud en het existentiële 'lichaam' van het schilderij worden gebouwd. Inhoudelijk onderscheidt Vaitiekūnas' oeuvre zich door de persoonlijke geschiedenis die er in de schilderijen besloten ligt, waardoor het werk een contextueel, zelfs conceptueel karakter heeft, en ruimte geeft aan meer dan een puur formalistische interpretatie.

Deze solotentoonstelling was onderdeel van een tweeluik. Gelijktijdig was de tentoonstelling 'Among Friends' te zien in het Schunck* Collectors House Heerlen. 'Among Friends' omvatte eigen werk uit de privéverzameling van Ričardas Vaitiekūnas (1940), alsmede werk van bevriend kunstenaar Algimantas Julijonas Stankevičius-Stankus (1933-2002).

Julijonas Stankus wordt beschouwd als de eerste Litouwse kunstenaar, die naast zijn schilderkunst conceptueel werkt. Tijdens zijn militaire-dienstjaren (1955-1958) raakt hij zwaar getraumatiseerd en belandt als dissident in de psychiatrie, waar hij voor de rest van zijn leven zal blijven. In zijn meest zieke periodes toont zijn werk opvallend de tekenen van zijn ziek zijn. De olieverven die werden getoond zijn dankzij de vriendschap en het respect van Vaitiekūnas als monument van het kunstenaarschap van Stankus behouden gebleven.

De opening van de tentoonstelling in het Hedge House werd verricht door dhr. Darius Jonas Semaška, ambassadeur van de Republiek Litouwen. De ambassade van de Republiek Litouwen financierde tevens genereus het transport van de kunstwerken.

Titel: Ričardas Vaitiekūnas

Curator: Kestutis Šapoka

Data: 26 03 tm 28 06 2015

Publiek: 4500

Samenwerkingspartners: Schunck* Collectors House Heerlen, Bonnefantenmuseum Maastricht en de ambassade van de Republiek Litouwen.

Bottle River – (Vessels)

In het najaar van 2015 vond de tentoonstelling Bottle River (Vessels) plaats van de beeldend kunstenaar Stephen Wilks (1964) in het Hedge House. Wilks van oorsprong Brits, is woonachtig en werkzaam in Berlijn en realiseerde eerder grote projecten als de Trojan Donkey en de Animal Farm die onder meer werden getoond tijdens Sonsbeek en in het Centre Pompidou, Parijs en het Ludwig Forum, Keulen.

De tentoonstelling Bottle River (Vessels) - een gezamenlijk project van buitenplaats Kasteel Wijlre en het Bonnfantenmuseum - bestreek de gehele tentoonstellingsvloer. In een vloeiende lijn stonden een duizendtal peflessen van keramiek die als een rivier door de ruimte stroomde. De installatie toonde een schitterend en fascinerend perspectief op hedendaagse vraagstukken als enerzijds de Plastic Soup in de oceanen en anderzijds de groeiende stroom vluchtelingen die over zee naar Europa komen. Bottle River (Vessels) toont de wijze waarop ogenschijnlijk oorspronkelijke tegenstellingen als massacultuur versus uniciteit, massaproductie versus ambachtelijkheid en periferie versus centrum steeds aan het verdwijnen zijn. De balans tussen natuur, de mensheid en ons leefmilieu werd weerspiegeld in deze monumentale installatie en verwees naar het Qin Shi Huang Terracottaleger als ook naar kunstenaars als Tony Cragg, Richard Long en Henry Moore. Kunstenaars wiens werk in verwijzing naar Bottle River (Vessels) gelijktijdig werd gepresenteerd in het Koetshuis van buitenplaats Kasteel Wijlre.

Journalist Thijs Lenssen van Dagblad de Limburger schreef over 'Bottle River (Vessels):

'Ze lijken van plastic, maar zijn van keramiek, handmatig gevormd en bewerkt. Er zijn gehavende en ongeschonden flessen, en ze variëren in grootte. Ineens zie je ze als een stoet van mensen. Ze lopen alleen of in groepjes, buigen het hoofd en praten met elkaar. Een enkeling ligt op de grond. Hier en daar staan dikkere en langere exemplaren. Dan denk je eerder aan grootstedelijke gebouwen. En aan de groei van de wereldbevolking die op weg is naar een ongewisse toekomst.'

Titel: Bottle River (Vessels)

Curator: Zsa-Zsa Eyck

Data: 10 09 2015 – 30 11 2015

Publiek: 5500 (inclusief tentoonstellingen TruCost Super-M-Art en Rearranged)

Samenwerkingspartners: Bonnefantenmuseum Maastricht

TruCost Super-M-Art

Gelijktijdig met de tentoonstelling Bottle River (Vessels) vonden in het historische Koetshuis van buitenplaats Kasteel twee andere presentaties plaats: TruCost Super-M-Art en Rearranged. Deze drie tentoonstellingen vormden gezamenlijk het programma Water, Plastic en Verzamelen en waren aanleiding voor een educatieprogramma voor basisschoolleerlingen.

Op de begane grond van het Koetshuis nodigde stichting Bonnefanten-Hedge House het kunstenaarsduo Dirty Beach uit Brighton, Groot Brittannië voor de creatie van de installatie TruCost Super-M-Art.

Deze installatie toonde op confronterende wijze welk afval er uit ons water wordt gehaald. Op het eerste gezicht een supermarkt als alle andere. Dirty Beach zet alle trucs in die consumenten aanzetten tot koopgedrag. TruCost Super-M-Art toont echter op confronterende wijze welk afval er uit ons water wordt gehaald en welke invloed ons gedrag van invloed is op de grote hoeveelheid plastic in de natuur.

The International Times schreef over de TruCost Super-M-Art :

'Now that the scientists, and to some extent film-makers, have done the spade work on our ongoing destruction of the Earth, it's the turn of artists to bring the issues upfront and in your face. The great work of Dirty Beach reached well beyond'.

Het werk van Dirty Beach is geworteld in de wetenschap en combineert de achtergronden van het kunstenaarsduo; passie voor kunst, grafisch ontwerp, branding en educatie. De TruCost Super-M-Art is onderdeel van groot samenwerkingsproject met ondermeer vooraanstaande experts in plastic vervuiling waaronder mariene bioloog Dr Richard Thompson van Plymouth University. Dit samenwerkingsproject leidde in 2015 tot de presentatie in het Koetshuis van buitenplaats Kasteel Wijlre.

De TruCost Super-M-Art in het Koetshuis van buitenplaats Kasteel Wijlre betrof een volledig ingerichte 'supermarkt' dat de beeldtaal van de grote moderne retailers nabootst, maar de voorraden enkel invult met plastic items die gevonden zijn op stranden, in rivieren en grachten. De installatie in het Koetshuis werd voor een groot gedeelte gevuld met plastic uit de rivieren Maas en Geul. Samen met stichting Schone Maas, vrijwilligers, kinderen en ouders, werd gedurende twee weken plastic verzameld (Clean Up) in de rivieren Maas en Geul. De plastic objecten werden vervolgens gewassen, gesorteerd, gedroogd en gelabeld. Dirty Beach creëerde nieuwe grafische ontwerpen voor het gevonden plasticafval en selecteerde uit honderden objecten een verzameling die het consumentengedrag van de Euregio presenteert.

Titel: TruCost Super-M-Art

Curator: Brigitte Bloksma

Data: 26 09 2015 – 30 11 2015

Publiek: 5500 (inclusief tentoonstellingen Bottle River (Vessels) en Rearranged)

Samenwerkingspartners: Plastic Soup Foundation, Amsterdam, Stichting DOEN, CNME, en Schone Maas.

Rearranged

Op de bovenverdieping van het Koetshuis vond de groepstentoonstelling Rearranged plaats. Rearranged toonde sculpturen uit de voormalige moderne kunstcollectie Jo en Marlies Eijck, waarin kunstenaars alledaagse materialen nieuwe betekenissen hebben gegeven door ze te herordenen of in een nieuwe samenstelling te tonen. De materialen variëren van met vermalen plastic beplakte typische zolderobjecten als een kastje, een hoed en een oude hamer van Tony Cragg, tot leistenen uit de natuur van Richard Long en gevouwen plaatmateriaal van Donald Judd en Carel Visser. Door hun interpretatie van deze alledaagse materialen leggen de kunstenaars nieuwe relaties tussen de mens en de materiële wereld om hen heen. De werken in de presentatie tonen hoe met name Britse kunstenaars reeds in de jaren '60 en '70 van de vorige eeuw waren gefascineerd de relatie tussen materiaal, het menselijke gedrag en hoe deze onze leefomgeving beïnvloedt.

Titel: Rearranged

Kunstenars: Richard Long, Tony Gragg, Carel Visser, Donald Judd, Nicolas Pope, Mathilde ter Heijne, Yonatan Vinitzky, Graatsma /Slothouber, Stephen Wilks, Rachel Adams, Joe Scanlan.

Data: 26 09 2015 – 30 11 2015

Publiek: 5500 (inclusief tentoonstellingen Bottle River (Vessels) en TruCost Super-M-Art)

Samenwerkingspartners: Plastic Soup Foundation, Amsterdam, Stichting DOEN, CNME, en Schone Maas.

Educatieprogramma

Verbonden aan de drie presentaties en tentoonstellingen in het Hedge House en Koetshuis van buitenplaats Kasteel Wijlre vond in het najaar van 2015 een breed educatie –en reflectieprogramma plaats. Dit programma bestond uit een inhoudelijke vernissage, een reeks events die bestonden uit rondleidingen en workshops voor basisscholenleerlingen en een feestelijke en inhoudelijke afsluiting. De organisatie en ontwikkeling van het programma vond in nauwe samenwerking plaats met de Plastic Soup Foundation, Dirty Beach en het Centrum voor Natuur en Milieu Educatie (CNME).

Vernissage en symposium

Op 26 september 2015 vond de vernissage en gelijktijdige symposium plaats van het programma 'Water, Plastic en Verzamelen'. Centraal stond de vraag welke betekenis water heeft binnen de kunsten, design, milieu, landschap en ons gedrag. Al duizenden jaren gaan we het gevecht aan met het water. Nog altijd zijn wij op zoek naar een balans tussen natuur, de mensheid en ons leefmilieu. Als symbool voor dit gevecht stond tijdens de vernissage het object de plastic fles centraal. Zij representeert de wijze waarop wij omgaan met onze leefomgeving. Door ons gebruik van plastic flessen vervuilen wij oceanen en ons drinkwater en tasten wij de natuur aan. Maar de plastic fles draagt ook water in zich. De fles beschermt, bewaart en maakt verplaatsing mogelijk. Vol met water dat ons in leven houdt en één van de eerste levensbehoeftes is. Een innovatie die wij tot op heden koesteren. Over deze spanning voerden tijdens de vernissage Maria Westerbos, directeur Plastic Soup Foundation Amsterdam, Brigitte Bloksma, directeur buitenplaats Kasteel Wijlre, Louise McCurdy, kunstenaar van het kunstenaarsduo Dirty Beach en Erik Does, directeur van de eerste volledig plasticvrije supermarkt Ekoplaza een publiekelijk gesprek. De vernissage was zowel kwalitatief als kwantitatief een succesvolle middag met een grote opkomst en betrokkenheid van de bezoekers, een levendig gesprek en positieve respons.

Educatieve workshops

In de periode tussen 26 september en 30 november hebben er acht workshops plaatsgevonden voor basisschoolleerlingen in Limburg. Leelingen van groep 5 tot met 8 van onder meer Basisschool de Triangel Gulpen, OBS Binnenstad Maastricht, Basisschool Op de tien Bunder Wijlre, Basisschool Klavertje Vier en Basisschool Sint Pieter Maastricht namen deel aan het educatieprogramma. In groepen van 50 kinderen werd er een dag georganiseerd waarin kinderen participeerden in een zogenaamde Treasure Hunt (verzamelen plastic zwerfafval), een eigen kunstwerk met het gevonden materiaal creëerden, de drie tentoonstellingen op de buitenplaats bezochten, een educatieve speurtocht deden en een presentatie kregen over de Plastic Soup in oceanen. Speciaal voor de speurtocht ontwikkelde buitenplaats Kasteel Wijlre in samenwerking met de Plastic Soup Foundation en Dirty Beach een kinderpublicatie. Deze publicatie leidde de kinderen over de buitenplaats en liet hun kennis maken met de verschillende presentaties en perspectieven op plastic, verzamelen en water.

In de organisatie van de educatieve events werkte buitenplaats Kasteel Wijlre intensief samen met Hoofd Educatie van de Plastic Soup Foundation en het CNME. Het CNME begeleiden samen met Plastic Soup Foundation en buitenplaats Kasteel Wijlre de events en treasure hunts. Daar waar buitenplaats Kasteel Wijlre het creatieve en culturele perspectief in het programma ontwikkelde, richtte het CNME zich op het overbrengen van de grote

gevolgen van zwerfafval en plastic in de natuur en concentreerde Plastic Soup Foundation zich vervolgens in samenspraak met Dirty Beach en Dr. Richard Thompson van de Plymouth University, op bewustzijnsvergroting van de Plastic Soup in onze rivieren, zeeën en oceanen.

Finnisage

Vanwege het grote succes van het educatieprogramma en de bezoekersaantallen voor de drie presentaties (voor een impressie zie <https://vimeo.com/146441963>) werd er aanvullend aan de vernissage een feestelijke afsluiting van het najaarsprogramma georganiseerd. Deze finnisage 'Water, Plastic en Verzamelen' vond plaats in aanwezigheid van de directies en medewerkers van alle betrokken partijen, kinderen, ouders en opa's en oma's die deelgenomen hadden aan het educatieprogramma en belangstellenden. Speciaal voor de kinderen sprak Joost Elffers (11 jaar), winnaar van de gouden Zwerfie 2015. Hij vertelde over zijn oplossing voor de Plastic Soup en riep alle kinderen op een eigen project te bedenken om kinderen te inspireren en te motiveren om minder plastic te gebruiken en tevens plastic op te ruimen van de straat.

Zomerconcerten

In 2015 organiseerde de stichting voor het eerst een reeks concerten in de zomer. In de kasteeltuin vonden twee optredens plaats. Op 21 juni speelde de wereldmuziekband Ti-An-Guis en op 26 juli trad meester van de Jazz Hans Dulfer op. buitenplaats Kasteel Wijlre ging tevens voor het eerste jaar een samenwerking aan met het Orlando Festival. Op vrijdag 28 augustus vond er in het Koetshuis een optreden plaats van het Aristo Kwartet. Ook ging de stichting een samenwerking aan met de Kunstdagen Wittem voor de organisatie van een vierde concert in de reeks. Op 29 september vond het concert plaats 'Van Fauré tot Ferrer'. Dit concert stond onder leiding van Yorick Stam en Marc Nispen en voerde verschillende Franse Chansons op.

Er kwamen in totaal 1000 mensen naar de vier concerten, waaronder publiek dat anders wellicht niet zo snel de buitenplaats zou bezoeken. Voor de communicatie en verkoop van de concertkaarten werd nauw samengewerkt met Theater aan het Vrijthof. Tevens werden er flyers verspreid in samenwerking met de huis-aan-huis bladen in Zuid-Limburg.

De concerten werden mogelijk gemaakt dankzij organisatorische en financiële ondersteuning van de Brand Bierbrouwerij.

Communicatie

De stichting ontwikkelden in 2015 een nieuwe on- en offline communicatiestrategie om een breder publiek te betrekken bij haar activiteiten en bezoekers kennis te laten maken met de veelzijdigheid van het landgoed. In de communicatie werd de nadruk gelegd op de unieke verbinding tussen kunst, natuur en architectuur en de verschillende onderdelen – Hedge House, Koetshuis en Tuin – die het landgoed kenmerken. Een eerste stap in de nieuwe communicatie strategie was de vaststelling van een nieuwe naam voor zowel de stichting als de locatie. In 2015 is er voor gekozen de naam Bonnefantien Hedge House Foundation te wijzigen naar buitenplaats Kasteel Wijlre. In 2015 de nieuwe naam voor de locatie toegevoegd aan de naam Bonnefantien Hedge House. Daarmee werd een zogenaamde dubbele naamvoering gebruikt. In 2016 en verder zal de nieuwe naam stap voor stap worden geïntegreerd in alle on- en offline communicatiemiddelen. Tevens zal er in 2016, in lijn met de nieuwe communicatiestrategie en visie van de stichting een nieuwe huisstijl worden ontwikkeld.

Als prelude op de nieuwe huisstijl en communicatiestrategie heeft de stichting in 2015 in samenwerking met de bacheloropleiding Communicatie-en Multimedia Design van Hogeschool Utrecht onderzoek gedaan naar nieuwe modellen en ontwerpen voor de online identiteit van buitenplaats Kasteel Wijlre. Dit onderzoek heeft onder meer geleid tot een ontwerp voor een nieuwe website en verschillende voorstellen om jonge mensen te betrekken bij de activiteiten van de buitenplaats. Deze voorstellen en het ontwerp voor de website zullen in 2016 worden gerealiseerd.

De stichting openden in 2015 een nieuwe Facebookpagina: Kasteel Wijlree estate-Hedge House. Deze pagina plaatst wekelijks berichten over de activiteiten, tentoonstellingen en ontwikkelingen op de buitenplaats. De Facebookpagina heeft in 2015 veel nieuwe likes ontvangen. Het aantal personen dat wekelijks aan de Facebookpagina gekoppelde inhoud ziet (unieke gebruikers) ligt gemiddeld op 5015.

De stichting realiseerde dit jaar met de tentoonstellingen Bottle River (Vessels) en de TruCost Super-M-Art en de Zomerconcerten veel aandacht in de gedrukte pers. Diverse artikelen werden gepubliceerd in onder andere De Limburger, cultureel Maandblad Zuiderlucht en tijdschrift Kidsweek. Maar ook online werd er veel geschreven over de activiteiten op de buitenplaats. Er werden meerdere recensies en fotografische publicaties geplaatst op onder meer de internationale cultuurwebsites Mister Motley, Artnet en Artfund.

Vrienden en Club van 100

Sinds 2012 heeft de stichting Bonnefantien-Hedge House een Club van 100, particulieren die jaarlijks 1000 euro doneren, en een Club Vrienden. In 2015 waren er 124 vrienden (duo en individuele passen) en 25 leden van de Club van 100. Speciaal voor de leden van de Club van 100 werd er een ontmoetingsdag georganiseerd. Beeldend kunstenaar Stefan Cools organiseerde een route door de tuin waarin hij de leden vertelde over zijn artistiek onderzoek naar vlinders en hun residu. Tevens ontvingen alle Club van 100 leden een gesignde piezografie van Stephen Wilks. Deze prent was een oorspronkelijke schets voor de installatie 'Bottle River (Vessels)' zoals deze in het najaar van 2015 te zien was in het Hedge House.

De organisatie

Bonnefanten Hedge House Foundation is een culturele anbi-stichting en heeft een raad-van-toezicht model. Bij het raad-van-toezicht-model is het bestuurlijk proces met uitzondering van het toezicht in handen van 'het bestuur'. Het bestuur in het raad-van-toezicht-model is professioneel en bestaat uit één of meer statutair bestuurders. De toezichthoudende functie ligt bij een apart orgaan: de raad van toezicht. Het toezicht heeft op twee momenten plaats. Vooraf: de plannen (missie, strategie, beleidsplan en begroting) worden ter goedkeuring aan de raad van toezicht voorgelegd. En achteraf: de raad van toezicht beoordeelt het bestuur en de organisatie kritisch en keurt het jaarverslag goed.

Statutenwijziging

Op 11 juni 2015 heeft er een statutenwijziging plaatsgevonden. De belangrijkste wijziging in deze statuten was het aantal bestuursleden in het bestuur van de stichting. Daar waar dat in de vorige statuten meerhoofdig (tenminste drie) moest zijn is het binnen de nieuwe statuten mogelijk dat de Raad van Toezicht een eenhoofdig bestuur vaststelt.

Naast de wijziging van de organisatiestructuur is tevens de oorspronkelijke doelstelling van de stichting, namelijk: "het beheren en exploiteren van het landgoed 'Kasteel Wijlre' en daarmee de instandhouding van het 'Gesamtkunstwerk Kasteel Wijlre' en " het direct of indirect verwerven van de aandelen Kasteel Wijlre B.V", aangevuld met een derde doelstelling: "Het ontwikkelen en het presenteren van de hedendaagse cultuur in Limburg, de Euregio Maas-Rijn en Nederland".

Raad van Toezicht en Bestuur

Het bestuur van stichting Bonnefanten-Hedge House bestaat sinds 11 juni 2015 uit een directeur-bestuurder, Brigitte Bloksma.

De Raad van Toezicht bestaat uit vijf leden. De heer J. Som (voorzitter), de heer K. Donners (secretaris), de heer Groot, mevrouw M. Eyck en mevrouw O. Wolfs. Door de achtergrond en ervaring van de verschillende leden van de Raad van Toezicht wordt er vanuit een breed perspectief toezicht gehouden op het bestuur van buitenplaats Kasteel Wijlre, waarbij naast de inhoudelijke en financiële ook de ondernemende kanten aan de orde komen.

De Raad van Toezicht vergaderde in 2015 vier maal. Tijdens deze bijeenkomsten werd onder meer het besluit genomen voor de statutenwijziging en werd het beleidsplan 2016 – 2020 vastgesteld. De Raad van Toezicht is door het bestuur geïnformeerd over de ontwikkelingen in de organisatie en het beleid. De financiële (tussen)rapportages maakten standaard deel uit van de bijeenkomsten tussen de Raad van Toezicht en het bestuur.

Cultural Governance

De Raad van Toezicht en de directeur-bestuurder van buitenplaats Kasteel Wijlre volgde in 2015 de parameters zoals geformuleerd in de cultural governance code. Volgens de richtlijnen van onder meer het ministerie van OCW wordt voor 1 juli een door de accountant goedgekeurde jaarrekening over het voorafgaande begrotingsjaar overlegd.

Team

De breedte van het inhoudelijke perspectief van stichting Bonnefanten-Hedge House werd ook in 2015 gedragen door het team. Naast de directeur-bestuurder allereerst door het grote team van vrijwilligers van de buitenplaats. Zij zijn het hart van de buitenplaats en zorgden er ook in 2015 voor dat gedurende de tentoonstellingen de buitenplaats vier dagen per week open was voor publiek. Zij leidden bezoekers rond en hielpen bij de verschillende ontvangsten. buitenplaats Kasteel Wijlre zou zonder hen niet open kunnen zijn. Het team van vrijwilligers, dertig in totaal, werd in 2015 aangestuurd door een vrijwilligerscoördinator. De coördinator werkte op freelance basis en was tevens verantwoordelijk voor diverse ontvangsten, rondleidingen en verhuur van de locatie. Daarnaast werkte stichting Bonnefanten-Hedge House op freelance basis met een projectleider voor de organisatie van de educatieve activiteiten en het najaarsprogramma 'Water, Plastic en Verzamelen'.

Stichting Bonnefanten-Hedge House heeft tevens drie dagen in de week een tuinman in dienst. Hij wordt ondersteund door twee vrijwilligers en Vaessen Groenvoorziening. Samen zorgen zij ervoor dat de tuin geweldig onderhouden is voor de bezoekers.

Het vaste team van stichting Bonnefanten-Hedge House telde in 2015 totaal 1,20 fte aan vaste medewerkers.

Tot besluit

De nieuwe visie en het beleid die de stichting in 2015 heeft geformuleerd wordt in 2016 voorgezet en verder vormgegeven. buitenplaats Kasteel Wijlre zal voor het eerst acht maanden aaneengesloten open zijn en een breed programma van tentoonstellingen en activiteiten presenteren. De stichting zoekt in 2016 partners waarmee zij haar programma ontwikkelt. Zo zal zij in samenwerking met het postacademisch instituut voor kunst en design, Van Eyck Maastricht en Maastricht University een voorjaar- en zomerproject organiseren. In het Koetshuis zal de tentoonstelling *What About a Garden* plaatsvinden. Deze tentoonstelling onderzoekt en presenteert de betekenis die de tuin heeft in ons denken en handelen. Een tuin kan prachtig zijn; ze kan troosten, kalmeren en ontspannen. Maar zij kan ook ontregelen en provoceren. In deze spanning tussen groei en verval, bewust en onbewust, stilstand en leven onthult de tuin conflict; een strijd die aanwezig is in ieder zijn leven en geest. De tentoonstelling toont het werk van drie deelnemers van de Van Eyck in Maastricht (post-academisch instituut voor kunst en design): Jason Hendrik Hansma, Alessandro Bertelle en Stefan Peters. Deze kunstenaars zijn ieder op hun eigen wijze gefascineerd door het idee van de tuin en de illusie van de 'ongerepte natuur'. Hun werk is vervlochten met werken uit de (voormalige) kunstcollectie Eijck. Naast de tentoonstelling *What about a Garden* hebben wij botanist en beeldend kunstenaar Stefan Cools gevraagd in de orchideeënkas van het Hedge House zijn tijdelijk lab van inheemse vlindersoorten en zijn artistieke onderzoek naar vlinders en hun residu te installeren. In de loop van het voorjaar en de zomer worden tevens routes door de tuin van de buitenplaats aan het project toegevoegd, in samenwerking met onder meer beeldend kunstenaar Sanne Vaassen en dichteres Anneke Brassinga. Tevens worden er verschillende educatieve projecten voor basisscholen ontwikkeld. Een project dat kortom naadloos aansluit op de Genius Loci van de buitenplaats.

In het Hedge House zal er in samenwerking met het Bonnefantenmuseum een solopresentatie plaatsvinden van fotograaf Kim Zwarts in het Hedge House. Kim Zwarts is een oud bekende van de buitenplaats. Hij fotografeerde reeds in 2002 op verzoek van Jo Eijck de architectuur van het Hedge House, het kasteel, het koetshuis en de tuin.

Een bijzondere permanente toevoeging die wij in 2016 aan de presentatieruimtes van buitenplaats Kasteel Wijlre gaan toevoegen is de *Kamer Eijck*. Jo Eijck zal de salon van het Koetshuis inrichten met documentatie van tentoonstellingen die hij in het verleden heeft gerealiseerd bij Verfindustrie Jac Eyck. Hierbij valt te denken aan documentatie van tentoonstellingen met o.a. Peter Struycken, Ad Dekkers, Donald Judd en François Morrelet. Kamer Eijck geeft een bijzonder beeld van de artistieke visie van kunstverzamelaars Jo en Marlies Eijck als grondleggers van buitenplaats Kasteel Wijlre, en het belang dat zij hechten aan het publiek toegankelijk maken van hun collectie en het cultureel erfgoed.

Met het interdisciplinaire project *What About a Garden*, de solotentoonstelling van fotograaf Kim Zwarts, een educatieprogramma van Stefan Cools en de reeks nieuwe samenwerkingspartners in de regio ontwikkelt buitenplaats Kasteel Wijlre zich verder tot levendige culturele plek in het zuiden van Limburg, waar kunst, architectuur en natuur samenvallen en iedere bezoeker, kunstenaar, vrijwilliger, tuinman of – vrouw, gast, vriend of familie onderdeel is van het Gesamtkunstwerk.